

Tadeusz J. Horbacz, Jerzy Kmieciński

Kowal, woj. wrocławskie

Informator Archeologiczny : badania 16, 258-259

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

muru wyznacza dawny poziom użytkowy galerii. W odległości około 0,80 m na północ od muru galerii biegnie równolegle do niego mur, także z kamienia wapiennego na zaprawie wapiennej, o szerokości około 1 m, stosunkowo płytko posadowiony. Jeszcze dalej na północ, w odległości około 1-1,10 m biegnie nieco łukowato kolejny mur z kamienia wapiennego na zaprawie wapienno-piaskowej, o szerokości około 1 m; mur ten posadowiono w calcu, na głębokości około 1,90 m.

Wydaje się, iż dwa ostatnio wymienione mury związane są z właściwą konstrukcją schodów, wzniesiono je bowiem w terenie już użytkowanym. Najprawdopodobniej wejście do galerii uległo z czasem przekształceniom tracąc swój reprezentacyjny charakter. Stwierdzono bowiem, że górna partia schodów uległa rozbiórce. Powyżej nich we wschodniej części wykopu, gdzie przestrzeń między pozostałościami murów schodów i murem galerii wypełniona była innymi, płytko posadowionymi murami, odsłonięto ceramiczną posadzkę, natomiast w zachodniej części wykopu odkryto bruk z kamieni narzutowych stanowiący nawierzchnię dziedzińca. Z przeobrażeniami wejścia do galerii wiąże się prawdopodobnie wykonanie wspomnianych wyżej schodów w murze galerii komunikacyjnej. W wykopie stwierdzono nawarstwienia datowane od XVI wieku do czasów współczesnych.

Prace badawcze w rejonie wejścia do wschodniej partii skrzydła południowego wymagają kontynuacji, gdyż w granicach dotychczas eksplorowanego wykopu XXV odsłonięto jedynie środkową partię poszukiwanych schodów wiodących do galerii.

W sezonie 1982 r. pełniono również nadzory archeologiczne w związku z pracami odgruzowawczymi prowadzonymi po południowej stronie kaplicy zamkowej. Odsłonięto tu górną partię muru oddzielającego dziedziniec wschodni od zachodniego wraz z czytelnym w murze przejazdem oraz brukiem dziedzińca; po wschodniej stronie skrzydła wschodniego, w rejonie dawnej latryny, odsłonięto fragment nasypu przykrywającego m.in. dawne otwory strzelnicze.

Materiały znajdują się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

KOWAL
woj. wrocławskie

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Tadeusz J. Horbacz. Opiekę naukową sprawował doc.dr Jerzy Kmiecński. Finansował Urząd Wojewódzki we Wrocławku. Drugi sezon badań. Zamek /XIV-XVIII w./.

Program prac, stanowiących kontynuację akcji podjętej w 1981 r. przez doc.dr.hab. Leszka Kajzera, zakładał m.in.:

- 1/ rozpoznanie fundamentu "kamienicy" zamkowej oraz związanych z nią uwarstwień ziemnych /hipotetycznie zlokalizowano jej relikty w murach budynku przy ul. Zamkowej;
- 2/ uzyskanie informacji pozwalających na ustalenie zasięgu założenia zamkowego w kierunku zachodnim;
- 3/ rozpoznanie uwarstwień dziedzińca zamkowego. W tym celu założono 3 wykopy sondażowe /nr III-V/ o ogólnej powierzchni 26 m².

W trakcie badań nie natrafiono na żaden obiekt. Nie potwierdziła się też sugestia o posadowieniu budynku mieszkalnego przy ul. Zamkowej 2 na fundamencie "kamienicy" zamkowej. Jedynie w wykopie IV natrafiono na warstwę próchnicy przemieszanej z gliną /zalegającą pod współczesnymi warstwami o charakterze wyrównawczo-śmietniskowym/, zawierającej niewielką ilość ruchomego materiału zabytkowego, którą można interpretować jako pozostałość poziomu użytkowego związanego z zamkiem, silnie zniszczonego na skutek późniejszych plantowań terenu.

Pozyskany materiał ruchomy /ułamki naczyń glinianych, szkła, kafli, drobne fragmenty cegieł, zaprawy itd./, datowany od schyłku XV wieku po czasy współczesne, był całkowicie przemieszany w wypełniskach wykopów.

Wyniki prac jednoznacznie wskazują, iż realia terenowe /gęsta, zwarta zabudowa kwartału, znaczna niwelacja i zakłócenia stratygraficzne itd./ nie rokuje żadnych nadziei na zlokalizowanie reliktyw zamku.

Zabytki i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania nie będą kontynuowane.

KRAKÓW-STARE MIASTO
ul. Florjańska 31, 39, 41,
ul. Gołębia 18, ul. Olszewskiego 2,
ul. Solskiego 14, ul. Sławkowska 5/7, Pl. Dominikański 2,
ul. Wiślana 2, ul. Marka 22, 23,
ul. Bożego Ciała 19, ul. Pijarska 11

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział Kraków

Badania prowadzili: mgr mgr Teofil Dębowski, Wiesław Kic, Czesława Kozak, Ewa Kwaśniewska, Marian Myszka. Finansował Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych m. Krakowa. Siódmy sezon badań. Zabudowa staromiejska /XIV-XIX w./.